

REFERENTIETERMEN

EINDEVALUATIE DGD-PROGRAMMA 2017-2021

Inhoud

1. Context	2
1.1. De organisatie.....	2
1.2. Visie	2
1.3. Missie.....	4
1.4. Doelgroepen.....	4
1.5. Strategieën	4
1.5.1. Strategisch plan 2017-2026.....	4
1.5.2. Veranderingstheorie.....	5
1.5.3. Logisch kader	9
1.6. Onderwerp van de evaluatie	11
1.6.1. DGD-programma 2017-2021	11
2. Doelstellingen.....	12
2.1. Doelstelling 1.....	12
2.1.1. Evaluatievraag	12
2.1.2. Methodologie	13
2.1.3. Rollen.....	13
2.1.4. Eindgebruikers.....	13
2.2. Doelstelling 2.....	14
2.2.1. Evaluatievraag	14
2.2.2. Methodologie	14
2.2.3. Rollen.....	14
2.2.4. Eindgebruikers.....	14
3. Planning/budget.....	14
4. Profiel van de evaluator	15
5. Indienen offerte.....	16
6. Contactpersoon	16
7. Documenten.....	17

1. Context

1.1. De organisatie

Het Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking vzw (UCOS) is een ngo voor ontwikkelingssamenwerking verbonden aan de Vrije Universiteit Brussel.

UCOS stimuleert kritische visieontwikkeling bij studenten van het Vlaamse hoger onderwijs over mondiale kwesties, globale uitdagingen, globale rechtvaardigheid en internationale solidariteit. Ze ondersteunt ook de medewerkers van de hoger onderwijsinstellingen om met deze thema's aan de slag te gaan. Het versterken van wereldburgerschapcompetenties bij de studenten stelt hen in staat zich op te stellen als bewuste wereldburgers en zich in te zetten voor internationale solidariteit.

De werking richt zich naar alle instellingen van het Vlaamse hoger onderwijs.

Binnen het programma 2017–2021 organiseert UCOS:

- » Vormingen over wereldburgerschap voor studenten in het kader van hun opleiding.
- » Omkadering voor studenten die naar het Globale Zuiden gaan voor stage of onderzoek.
- » Omkadering voor studenten uit het Globale Zuiden die in België studeren.
- » Seminars, lezingen en debatten over wereldburgerschap en internationale mobiliteit voor docenten en medewerkers internationalisering.
- » Werksessies op maat over wereldburgerschap en internationale mobiliteit voor docenten en medewerkers internationalisering.
- » Het project CHAnGE met studentencampagnes rond gender en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR).
- » Het project WeDecolonizeVUB dat werkt aan dekolonisatie van de VUB en breder: eurocentrische kennis.

Als ngo voor ontwikkelingssamenwerking is UCOS lid van 11.11.11 (koepelorganisatie van de Vlaamse ngo's) en ngo-federatie (Vlaamse federatie van ngo's voor ontwikkelingssamenwerking). Als vrijzinnig-humanistisch geïnspireerde organisatie is UCOS lid van deMens.nu (Unie Vrijzinnige Verenigingen – UVV).

UCOS kan haar werking realiseren dankzij de steun van o.a. de Belgische Ontwikkelingssamenwerking (Directie-Generaal *Ontwikkelingssamenwerking* en Humanitaire Hulp – DGD), de Vlaamse overheid (Departement Buitenlandse Zaken), Brussels International, Vrije Universiteit Brussel, 11.11.11 en deMens.nu.

1.2. Visie

Iedereen is wereldburger

Globalisering neemt op politiek, cultureel, religieus en economisch terrein een ongekeerde vlucht. Samenlevingen zijn onderling afhankelijk, maatschappelijke problemen en uitdagingen zijn complex en globaal. Ieders doen en laten heeft een impact op het leven van anderen, zowel op mensen dichtbij als ver weg, zowel op mensen die nu leven als op toekomstige generaties. Hieruit volgt dat alle mensen wereldburgers zijn. Dit is slechts een deel van ieders identiteit; mensen hebben immers meervoudige identiteiten. Maar dit deel van onszelf hebben we wel allemaal met elkaar gemeen.

Vanuit rechten en verantwoordelijkheden werken aan duurzame menselijke ontwikkeling

UCOS kijkt naar deze realiteit vanuit de waarden van het vrijzinnig humanisme. Hierin staat de mens en zijn of haar rechten en verantwoordelijkheden centraal.

Voor UCOS heeft ieder mens in gelijke mate recht op respect en op een menswaardig leven. Dit geldt zowel voor mensen die nu leven (waar ook ter wereld) als voor toekomstige generaties. We zien enerzijds dat deze rechten voor heel veel mensen vandaag niet vervuld zijn. Velen krijgen te maken met armoede en sociale uitsluiting. Mensen in het Zuiden en in het bijzonder vrouwen worden het vaakst getroffen. Anderzijds legt onze huidige manier van leven een hypotheek op de mogelijkheden van toekomstige generaties om een menswaardig leven te leiden. Opnieuw zullen het voornamelijk mensen in het Zuiden zijn die het eerst getroffen worden.

UCOS kan en wil zich niet neerleggen bij deze situatie. Vanuit onze overtuiging streven we naar een wereld waarin elk mens respect krijgt, gehoord wordt en een menswaardig leven kan leiden, niet alleen nu maar ook in de toekomst. Om dit te bereiken is er volgens UCOS nood aan globale rechtvaardigheid en internationale solidariteit. Dit wil zeggen dat we een ontwikkelingsmodel vooropstellen waarin enerzijds de aandacht voor een menswaardig leven van alle vrouwen, mannen en kinderen centraal staat, en waarbij anderzijds de ecologische rijkdom van onze planeet beschermd wordt.

Werken aan duurzame menselijke ontwikkeling is volgens UCOS een zaak van ieder individu. Mensen hebben immers een belangrijke verantwoordelijkheid ten opzichte van elkaar en ten opzichte van de globale wereld. We beschouwen het als de kracht én de taak van mensen om – vanuit de eigen achtergrond, cultuur, eigenheid en mogelijkheden – kritisch naar de maatschappij te kijken, zich actief met die samenleving in te laten en zich in zijn of haar keuzes te laten leiden door respect, menselijkheid en redelijkheid. De vrijheid om een eigen kritische analyse van de maatschappij te maken en te uiten is hiervoor uiteraard een noodzakelijke voorwaarde.

UCOS richt zich op deze verantwoordelijkheden en mogelijkheden van mensen, en wil deze waar mogelijk aanwakken en ondersteunen.

In dialoog

Het is dus een verantwoordelijkheid van elk individu om te werken aan een duurzame menselijke ontwikkeling. Mensen hebben echter uiteenlopende inzichten en verschillen van mening over welke keuzes gemaakt moeten worden om hiertoe te komen. Iedere mens kijkt immers naar uitdagingen en problemen vanuit haar of zijn eigen achtergrond, cultuur, vaardigheden en kennis. Die diversiteit aan inzichten en meningen is voor UCOS geen probleem maar juist een verrijking. Dit impliceert wel dat een respectvolle, gelijkwaardige dialoog tussen mensen essentieel is, over de grenzen van culturen, landen, seksen, ... heen. Het is essentieel dat we elkaar willen ontmoeten en leren begrijpen. Enkel zo kunnen we samen de uitdagingen voor een duurzame menselijke ontwikkeling aangaan.

1.3. Missie

UCOS is een educatieve organisatie die samen met haar partners en haar doelpubliek werk wil maken van globale rechtvaardigheid en internationale solidariteit door het stimuleren van mondiaal bewustzijn en actieve mondiale betrokkenheid. Enerzijds zet UCOS samen met hen educatieve processen op met als doel mensen bewust te maken van hun identiteit als wereldburger en van de uitdagingen van de mondiale samenleving. Daarnaast wil UCOS handvaten aanreiken voor actieve inzet voor globale rechtvaardigheid en internationale solidariteit. Ontmoeting en dialoog over (culturele) verschillen heen zijn daarbij cruciaal.

1.4. Doelgroepen

In de eerste plaats richt UCOS zich naar **studenten binnen het Vlaamse hoger onderwijs** die aan internationale mobiliteit doen of zich actief willen inzetten voor internationale solidariteit (c.f. studentenprojecten CHanGE en WeDecolonizeVUB). We bereiken deze studenten echter ook indirect via tweedelijnsvorming aan **docenten en medewerkers internationalisering**. Via ons beleidswerk dat we uitbouwde gedurende de afgelopen programmaperiode (c.f. visieteskt 'Relevante Zuidstages' en 'Kinderrechten en internationale stages'), bereiken we echter ook **beleidsmakers internationalisering** aan verschillende hoger onderwijsinstellingen in Vlaanderen. Tenslotte richten we ons ook naar **studenten uit het Globale Zuiden** die in Vlaanderen komen studeren.

Gedurende het programma werden er ook sporadisch activiteiten georganiseerd voor andere doelgroepen zoals **4de-pijler organisaties** en **overheidsagentschappen** zoals Enabel. Deze behoren niet tot de klassieke doelgroepen van UCOS, maar in ons nieuwe programma willen we echter meer op deze doelgroepen inzetten gezien we de groeimarge van onze werking voor deze doelgroepen hoog inschatten.

1.5. Strategieën

1.5.1. Strategisch plan 2017–2026

UCOS formuleerde voor de periode 2017–2026 drie strategische doelstellingen. De eerste twee doelstellingen zijn ingedeeld volgens de twee ingangspoorten waarmee UCOS haar doelpubliek benadert. De derde doelstelling heeft als uitgangspunt het opentrekken naar en valoriseren van de positie van de organisatie in het mondiale veld van Global Citizenship Education binnen het hoger onderwijs.

Het gaat om het versterken van wereldburgerschapscompetenties van studenten:

- Ingebed in de werking van de Vlaamse universiteiten en hogescholen (strategische doelstelling 1);
- Rechtstreeks met en voor studenten en studentengroepen (strategische doelstelling 2);
- Verdiept en verrijkt door middel van internationale uitwisseling (strategische doelstelling 3).

Een meer gedetailleerde beschrijving van de strategische doelstellingen en hoe we deze proberen te bereiken, is terug te vinden in het Erkenningdossier 2017–2026, pp. 19–23 (zie bijlage 1).

1.5.2. Veranderingstheorie

Om de **studenten van het Vlaamse hoger onderwijs** voor te bereiden om hun **rol als solidaire wereldburgers op te nemen** dienen zij bepaalde competenties te versterken en deze in te zetten om bij te dragen aan een duurzame mondiale samenleving. De **wereldburgerschapscompetenties** die we willen versterken bij de studenten kunnen we opdelen in 3 belangrijke assen:

- Kennis verwerven over en **analyseren van mondiale kwesties** en hier een **kritische visie rond ontwikkelen**.
- **Zich betrokken voelen bij de Noord–Zuidproblematiek** en kunnen communiceren binnen een interculturele context met **respect voor verschillen en diversiteit**.
- In **actie komen voor internationale solidariteit met het Zuiden** en voor duurzame ontwikkeling.

Om de eindbegunstigden, de studenten van het Vlaamse hoger onderwijs, de bovenstaande competenties bij te brengen, kunnen we hen op verschillende manieren bereiken:

- Via omkadering en vormingen **binnen de werking van het Vlaamse hoger onderwijs** (R1).
- **Via de docenten en de medewerkers internationalisering** van het Vlaamse hoger onderwijs (R2).
- Via interculturele projecten **uitgewerkt met studenten** en studentengroepen, waarbij hun acties in dit kader een groot publiek bereiken (R3).

Daar we werken vanuit een actorperspectief, zullen onze acties steeds kaderen binnen één van de bovenstaande methodes om de studenten te bereiken. Op basis van de vragen vanuit het hoger onderwijs en de analyses bij onze doelgroepen hebben we volgende **activiteiten** geïdentificeerd, welke steeds kaderen binnen de GSK België.

R1: Studenten versterken hun wereldburgerschapcompetenties binnen het Vlaamse hoger onderwijs:

- 1.1: **Vormingen over wereldburgerschap:** Binnen het kader van de opleiding van de studenten wordt de kennis en visie rond wereldburgerschap versterkt en gestimuleerd.
- 1.2: **Omkadering voor studenten die naar het Globale Zuiden gaan:** Deze ervaring van studenten wordt aangegrepen om inzichten, vaardigheden en visieontwikkeling rond wereldburgerschap te verwerven.
- 1.3: **Omkadering voor studenten uit het Globale Zuiden:** Deze ervaring van studenten uit het Globale Zuiden wordt aangegrepen om inzichten, vaardigheden en visieontwikkeling rond wereldburgerschap te verwerven.

R2: Docenten en medewerkers internationalisering van het Vlaamse hoger onderwijs zijn in staat om wereldburgerschapcompetenties over te brengen op studenten:

- 2.1: **Seminaries, debatten en lezingen over wereldburgerschap en internationale mobiliteit:** Aanbod voor de docenten en medewerkers internationalisering, maar kan ook opengesteld worden aan de studenten en dus bijdragen aan de resultaten R1 en R3.
- 2.2: **Werksessies op maat over wereldburgerschap en internationale mobiliteit:** Werksessies op maat voor de instellingen waarbij intervisie centraal staat. Inclusief train de trainers voor docenten en medewerkers internationalisering, waardoor ook de omkadering van internationale mobiliteit (1.2 en 1.3) wordt ondersteund.

R3: Studenten versterken hun wereldburgerschapcompetenties via studentenprojecten en bereiken een groot publiek met eigen initiatieven in dit kader

- 3.1: **Studentenprojecten rond gender en seksuele en reproductieve rechten:** Door ontmoetingen met activitsitsche en/of grass-roots organisaties in het Globale Zuiden verbeteren studenten hun kritisch inzicht in en komen ze in actie rond een mondiale uitdaging gelieerd aan gender en seksuele en reproductieve rechten. Binnen dit kader kunnen ook seminars, lezingen en debatten georganiseerd worden (2.1).

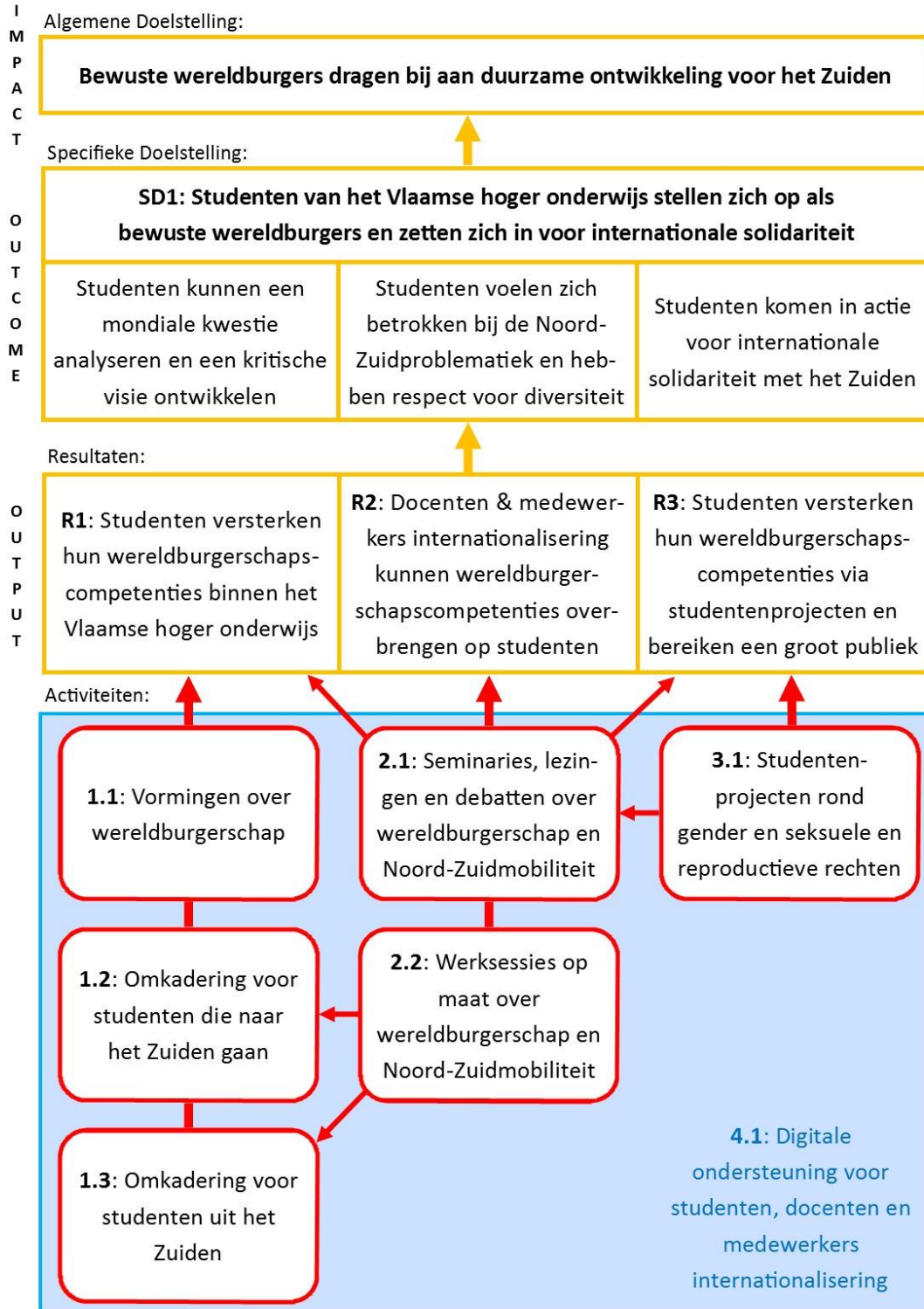
Transversaal:

- 4.1: **Digitaal aanbod voor studenten, docenten en medewerkers internationalisering:** De activiteiten van de 3 resultaten zullen ondersteund worden door een digitaal aanbod op basis van een webapplicatie die toegankelijk is voor studenten, docenten en

medewerkers internationalisering. Via een online registratie op de UCOS-website, zal relevante achtergrondinformatie op een gepersonaliseerde manier aangeboden worden.

De hypothesen achter de Veranderingstheorie zijn terug te vinden in het DGD-programma 2017-2021, pp. 29-32 (zie **bijlage 2**).

Veranderingstheorie UCOS 2017 - 2021

1.5.3. Logisch kader

	Baseline	Jaar 3	Jaar 5	Verificatiebronnen	Betrokken actor(en)
GSK België Strategische doelen B1, B2, C1, C3	Zie veranderingstheorie (hoofdstuk 3) en de beschrijving van de relevantie (hoofdstuk 6.4.1) voor de bijdrage aan de strategische doelen.				
Specifieke doelstelling 1	Studenten van het Vlaamse hoger onderwijs stellen zich op als bewuste wereldburgers en zetten zich in voor internationale solidariteit				Studenten, docenten, medewerkers internationalisering en instellingen van het Vlaamse hoger onderwijs.
Hypothesen	Zie veranderingstheorie.				
Indicator 1 Het percentage van de studenten dat aangeeft dat de werking van UCOS hun vermogen om mondiale kwesties te analyseren en een kritische visie te ontwikkelen heeft versterkt.	63,16 % (2014-2015)	65 %	65 %	Enquête bij de studenten die aan de activiteiten van UCOS hebben deelgenomen.	
Indicator 2 Het percentage van de studenten dat aangeeft dat de werking van UCOS hun betrokkenheid bij de Noord-Zuidproblematiek heeft vergroot.	81,85 % (2014-2015)	85 %	85 %	Enquête bij de studenten die aan de activiteiten van UCOS hebben deelgenomen.	
Indicator 3 Het aantal studenten dat in navolging van de werking van UCOS zelf in actie is gekomen voor internationale solidariteit met het Zuiden en voor duurzame ontwikkeling.	135 studenten (2014-2015)	255 studenten (2017-2019)	425 studenten (2017-2021)	Enquête bij de studenten die aan de activiteiten van UCOS hebben deelgenomen.	
Resultaat 1	Studenten versterken hun wereldburgerschapscompetenties binnen het Vlaamse hoger onderwijs				VLIR-UOS, VVOB, USOS
Hypothesen	Zie veranderingstheorie.				
Indicator 1.1 Het aantal studenten dat een vorming heeft gevolgd of aan een omkadering heeft deelgenomen (a), het totaal aantal deelnemersuren (b) & het percentage deelnemers dat gebruik heeft gemaakt van de digitale ondersteuning (c).	a) 1.021 dlrs. (2015) b) 5.145,5 uren (2015) c) nieuw	a) 1.000 dlrs. / jaar b) 4.000 uren / jaar c) 75 %	a) 1.000 dlrs. / jaar b) 4.000 uren / jaar c) 75 %	Digitale inschrijvingsapplicatie van UCOS, controle via aanwezigheidslijsten & statistieken van de webapplicatie	
Indicator 1.2 Het percentage van de studenten dat de aanpak en de inhoud van de vorming of van de omkadering, inclusief de digitale ondersteuning, als een meerwaarde beschouwen voor hun opleiding of voor hun verblijf in het Zuiden.	79 % (2015)	80 %	80 %	Digitaal evaluatiesysteem van UCOS	

Resultaat 2	Docenten en medewerkers internationalisering van het Vlaamse hoger onderwijs zijn in staat om wereldburgerschapscompetenties over te brengen op studenten				VLIR-UOS, VVOB, Echos Communication, USOS
Hypothesen	Zie veranderingstheorie.				
Indicator 2.1 Het aantal docenten en medewerkers internationalisering dat aan een activiteit heeft deelgenomen (a), het totaal aantal deelnemersuren (b) & het percentage deelnemers dat gebruik heeft gemaakt van de digitale ondersteuning (c).	a) 110 dlrs. (2015) b) 671,5 uren (2015) c) nieuw	a) 60 dlrs. / jaar b) 360 uren / jaar c) 75 %	a) 60 dlrs. / jaar b) 360 uren / jaar c) 75 %	Digitale inschrijvingsapplicatie van UCOS, controle via aanwezigheidslijsten & statistieken van de webapplicatie	
Indicator 2.2 Het percentage docenten en medewerkers internationalisering dat de aanpak en de inhoud van de activiteiten, inclusief de digitale ondersteuning, als een meerwaarde beschouwen om met studenten aan de slag te gaan rond wereldburgerschap en om Noord-Zuidmobiliteit beter te omkaderen.	93 % (2015)	90 %	90 %	Digitaal evaluatiesysteem van UCOS	
Resultaat 3	Studenten versterken hun wereldburgerschapscompetenties via studentenprojecten en bereiken een groot publiek met eigen initiatieven in dit kader				BHG, DiV, LOCI, RHEA, UVV/deMens.nu, IHEU, IHEYO, studentenverenigingen
Hypothesen	Zie veranderingstheorie.				
Indicator 3.1 Het percentage van de deelnemende studenten dat in staat is om een kritische visie te ontwikkelen rond mondiale thema's (incl. gender), intercultureel samen te werken met respect voor diversiteit en zelf in actie te komen voor internationale solidariteit.	79 % (2015)	80 %	80 %	Verslagen van de begeleider op basis van individuele gesprekken, deelname aan het project en bijdrage aan concrete acties om een groot publiek te bereiken.	
Indicator 3.2 Het aantal personen van het grote publiek die de deelnemende studenten hebben bereikt met hun eigen acties voor internationale solidariteit.	10.267 personen (2015)	5.000 personen / jaar	5.000 personen / jaar	Aanwezigheidslijsten bij publieksactiviteiten en statistieken van het bereik van de verschillende media die aangesproken worden om acties te verspreiden.	
Voorafgaande voorwaarden:	Zie veranderingstheorie.				
Typologie van de activiteiten:	<i>Vormingen, omkaderingstrajecten, seminaries, lezingen, debatten, werksessies op maat, studentenprojecten met internationale uitwisseling.</i>				

1.6. Onderwerp van de evaluatie

1.6.1. DGD-programma 2017–2021

Samenvatting

Het programma wil de studenten van het Vlaamse hoger onderwijs bewust maken van hun rol als wereldburger die zich inzet voor internationale solidariteit. Als kritische en bewuste wereldburgers dragen zij bij aan duurzame ontwikkeling (SDG's), die in de eerste plaats ten goede moet komen van het Globale Zuiden.

Om dit te bereiken willen we de wereldburgerschapcompetenties van de studenten versterken. Binnen deze competenties onderscheiden we 3 assen: (1) het analyseren van mondiale kwesties en het ontwikkelen van een kritische visie; (2) zich betrokken voelen bij globale uitdagingen en respect hebben voor diversiteit en (3) in actie komen voor internationale solidariteit en globale rechtvaardigheid.

Deze competenties worden versterkt via een aanbod dat is aangepast aan de doelgroep. Binnen het hoger onderwijs bereiken we de studenten met vormingen rond wereldburgerschap, de omkadering van studenten die naar het Globale Zuiden gaan en de omkadering van studenten uit het Globale Zuiden. We zetten ook in op een tweedelijnsaanbod voor docenten en medewerkers internationalisering met seminars, lezingen, debatten en werksessies op maat. Ten slotte worden ook extracurriculaire participatieve studentenprojecten aangeboden, waarbinnen de studenten aan de slag gaan met specifieke actuele uitdagingen rond de thema's gender en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, maar ook dekolonisatie, antiracisme en diversiteit. Deze studenten zullen ook zelf in actie komen met de verworven inzichten en hiermee een groot publiek bereiken.

Algemene doelstelling

Door toenemende globalisering worden samenlevingen onderling afhankelijk, maatschappelijke problemen en uitdagingen zijn complex en globaal. Ieders doen en laten heeft een impact op het leven van anderen, zowel op mensen dichtbij als ver weg, zowel op mensen die nu leven als op toekomstige generaties. Hieruit volgt dat alle mensen wereldburgers zijn.

Het is de rol van wereldburgers om te **werken aan globale rechtvaardigheid** voor iedereen. Mensen hebben echter uiteenlopende inzichten en verschillen van mening over welke keuzes gemaakt moeten worden om hiertoe te komen. Ieder mens kijkt immers naar uitdagingen en problemen vanuit haar of zijn eigen achtergrond, cultuur, vaardigheden en kennis. Die diversiteit aan inzichten en meningen is voor UCOS geen probleem maar juist een verrijking. Dit impliceert wel dat een respectvolle, gelijkwaardige dialoog tussen mensen essentieel is,

over de grenzen van culturen, landen, seksen, ... heen. Het is essentieel dat we elkaar willen ontmoeten en leren begrijpen.

UCOS wil hier werk van maken door **de studenten van het Vlaamse hoger onderwijs bewust te maken van hun rol als wereldburger**, waarbij zij zich in het bijzonder dienen **in te zetten voor internationale solidariteit**. Zo kunnen zij participeren binnen een mondiale samenleving waarin kritische en **bewuste wereldburgers bijdragen aan duurzame ontwikkeling** die in de eerste plaats ten goede komt aan **het Globale Zuiden**.

De duurzame ontwikkeling die we voor ogen hebben moet bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's), zoals die vooropgesteld zijn in de Duurzame Ontwikkelingsagenda 2030 van de VN. In het bijzonder willen we bijdragen aan een wereld waarin (niet-materiële) mensenrechten universeel worden gerespecteerd en waarin iedereen op een gelijkwaardige manier wordt behandeld met respect voor verschillen en diversiteit. Volledige gendergelijkheid is hierbij van primordiaal belang. Bijgevolg dienen we actief bij te dragen aan het verwijderen van alle barrières die de emancipatie van vrouwen belemmeren.

2. Doelstellingen

2.1. Doelstelling 1

Heldere analyse van de impact en functionaliteit van de huidige werking en interventiestrategie van UCOS in het meerjarenprogramma 2017–2021.

2.1.1. Evaluatievraag

- Wat is de functionele en duurzame meerwaarde van UCOS haar interventiestrategie (i.e. vormingen en studentenprojecten) voor het engagement/de mobiliteit van haar doelgroepen?
  - **R1: Competentieversterking** m.b.t. kritische visieontwikkeling om mondiale kwesties te analyseren (1), betrokkenheid bij mondiale uitdagingen (2), in actie komen voor globale rechtvaardigheid en internationale solidariteit (3) bij **studenten die aan internationale mobiliteit doen, handelingsperspectieven en toegepaste vaardigheden** om met concrete situaties om te gaan tijdens de internationale mobiliteit (4).
  - **R2: Competentieversterking** bij docenten om wereldburgerschapcompetenties over te brengen op studenten;
  - **R3: Competentieversterking** m.b.t. kritische visieontwikkeling om mondiale kwesties te analyseren (1), intercultureel samen te werken (2), in actie te

komen voor globale rechtvaardigheid en internationale solidariteit (3) **bij studenten die deelnemen aan studentenprojecten van UCOS.**

2.1.2. Methodologie

Op aanraden van DGD (Institutionele Dialoog, 02/10/2018) wordt de voorkeur gegeven aan een impact/ of outcome analyse als eindevaluatie van de programmaperiode 2017–2021. Een mixed methods onderzoek bestaande uit evaluatievormen zoals geformuleerd infra, lijkt dan ook de aangewezen aanpak.

- Impact- /outcome analyse;
- Summatieve evaluatie;
- Utilization focused evaluation;
- Most Significant Change stories;
- FGD;
- Enquête.

UCOS heeft reeds kwantitatieve én kwalitatieve data ter beschikking voor indicatoren 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2 (zie logisch kader) die verzameld werden via tweejaarlijkse monitoring van onze interventies. Het betreft de toetsing van onze behaalde resultaten t.o.v. de targets zoals die werden opgesteld in het programma 2017–2021.

2.1.3. Rollen

- Inspraak sample groepen: hoger onderwijsinstellingen en VLIR–UOS/VLOHRA in samenspraak met de evaluator;
- Opvolging evaluatieproces en kwaliteit eindrapport: Bert De Bisschop (directeur) en Esther Philippen (programmabeheerder);
- Toezicht op kwaliteit, toepasbaarheid en bruikbaarheid eindaanbevelingen: team UCOS.

2.1.4. Eindgebruikers

- » In de eerste plaats zullen de resultaten dienen als onderdeel van de morele eindverantwoording voor **DGD**;
- » **Team UCOS**: voor verbetering en bijsturing v/d interventiestrategie;
- » **Andere stakeholders van UCOS**: Algemene Vergadering, Bestuur, en andere subsidiegevers (Vlaanderen Buitenlandse Zaken, Brussels International, UVV/DeMens.nu, ...) ter verantwoording;

- » **Partners:** Vlaamse hoger onderwijsinstellingen, VLIR-UOS en collega NGO's, ter verantwoording en om geleerde lessen mee te delen.

2.2. Doelstelling 2

Heldere analyse van de organisatie UCOS die uitmondt in duidelijke beleidsaanbevelingen in het licht van een duurzame interventiestrategie voor het meerjarenprogramma 2022–2026.

2.2.1. Evaluatievraag

- Op welke manier kan UCOS een nog groter veranderingspotentieel of katalysator effect bewerkstelligen met haar interventies waardoor het engagement van haar doelgroep verduurzaamd?

2.2.2. Methodologie

- SWOT-analyse;
- ...

2.2.3. Rollen

- Inspraak sample groepen: hoger onderwijsinstellingen en VLIR-UOS/VLOHRA in samenspraak met de evaluator;
- Opvolging evaluatieproces en kwaliteit eindrapport: Bert De Bisschop (directeur) en Esther Philippen (programmabeheerder);
- Toezicht op kwaliteit, toepasbaarheid en bruikbaarheid eindaanbevelingen: team UCOS.

2.2.4. Eindgebruikers

- » **Team UCOS:** voor uitwerking en uitvoering van beleid en interventiestrategie i.k.v. het nieuwe meerjarenprogramma;
- » **Andere stakeholders van UCOS:** Algemene Vergadering en Bestuur om mee na te denken over de uitwerking van onze beleidsaanpak en –uitvoering voor het nieuwe programma.

3. Planning/budget

De evaluatie is voorzien in de periode **januari – juni 2022**. Gezien het programma van UCOS zich volledig richt op de werking in België en slechts 1 specifieke doelstelling bevat, zou dit ruim voldoende moeten zijn. Voor het werk van de evaluator worden maximaal 9 dagen voorzien. De indicatieve planning ziet er als volgt uit:

Timing	Onderdeel
30/09/21	Publicatie referentietermen
07/11/21	Deadline voor het indienen van de offerte
12/11/21	Selectie evaluator
26/11/21	Overleg met de geselecteerde evaluator: vastleggen van de methodologie, bepalen van de sample, afstemmen van de planning en verdeling van de taken.
12/2021 – 01/2022	Opstart onderzoeksdesign: literatuurstudie, uitwerking methodologie en bevraging sample.
02/2021	Verzamelen en verwerken van de resultaten van de enquête. <i>In samenwerking met de programmabeheerder.</i>
03/2021	Analyse van de resultaten van de enquête – voorrang aan evaluatievraag 1 R3, tussentijds verslag.
Bestuur van mei 2021	Restitutie van het eindverslag in aanwezigheid van het team en de Raad van Bestuur.
05/2021	Mogelijkheid tot feedback vanuit UCOS en aflevering van de definitieve versie van het eindverslag.
06/2021	Algemene Vergadering van UCOS waar de resultaten van de evaluatie worden voorgelegd, alsook deadline voor indiening moreel eindrapport DGD.

Voor deze eindevaluatie wordt er een budget van €8000 voorzien.

4. Profiel van de evaluator

De evaluator heeft:

- » Ervaring in het evalueren van programma's of projecten binnen de ontwikkelingsamenwerking, bij voorkeur binnen het domein van ontwikkelingseducatie/wereldburgerschapeducatie;
- » Expertise in het verzamelen en de analyse van kwantitatieve gegevens (gebruik van enquêtes);

- » Expertise in het verzamelen en de analyse van kwalitatieve gegevens (gebruik van mondelinge bevestigingen of focusgesprekken);
- » Een uitstekende kennis van het Nederlands (de doelgroepen van UCOS bevinden zich binnen het Vlaamse hoger onderwijs en het eindrapport moet in deze taal opgesteld worden);
- » Sterke communicatieve vaardigheden en een heldere schrijfstijl.
- » Kennis van of ervaring met impactevaluaties.

5. Indienen offerte

De offertes worden ingediend via een e-mail aan contact@ucos.be, ten laatste op zondag 7 november 2021 om 23.59u.

De offerte bevat minstens:

- » Een concrete invulling van de gehanteerde methodologie, waarin de doelstellingen, de evaluatievragen en de bronnen worden vermeld;
- » Een gedetailleerde planning, rekening houdend met wat door UCOS vooropgesteld is (cf. supra);
- » Een opgave van de gevraagde vergoeding (incl. btw) met beschrijving van de kosten;
- » Het cv van de evaluator met vermelding van alle relevante ervaring.

De ingediende offertes worden beoordeeld op basis van 4 criteria:

- » De gehanteerde methodologie;
- » Het respecteren van de voorgestelde planning;
- » De gevraagde vergoeding;
- » Het cv van de consultant die de evaluatie begeleidt.

Zowel de gekozen evaluator als de kandidaten die niet weerhouden werden zullen ten laatste op vrijdag 12 november gecontacteerd worden.

6. Contactpersoon

Esther Philippen

Programmabeheerder UCOS

Esther.philippen@ucos.be

Telefoon: 02 614 81 93

GSM-nummer: 0477/69.63.98

7. Documenten

Bijlage 1: Erkenningsdossier 2017–2026

Bijlage 2: DGD-programma 2017–2021

Bijlage 3: Performantiescores 2021

Bijlage 4: Ingediend DGD-programma 2022–2026